

Sygn. akt II C 1350/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Łodzi II Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodnicząca: Sędzia S.O. Sylwia Łopaczewska

Protokolant: st. sekr. sąd. Sylwia Nowakowska - Birke

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2015 roku **w Łodzi**

na rozprawie

sprawy z powództwa M. O. (1)

przeciwko Gminie Miastu R. reprezentowanej przez Prezydenta Miasta R.

o kwotę 2.579,31 zł.

oddala powództwo

Sygn. akt I C 1350/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 5 września 2014 roku, skierowanym przeciwko Miastu R., powód – M. O. (1) wniósł o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 2.579,31 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według załączonego spisu kosztów.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwany naruszył przysługujące mu prawa autorskie do Mapy (...) Wydawnictwa (...), pochodzącej z programu (...) poprzez publikację jej fragmentu w serwisie internetowym (...), o czym M. O. powziął wiadomość w dniu 5 września 2011r. Stwierdzenie naruszenia nastąpiło poprzez porównanie treści i formy graficznej mapy oryginalnej z fragmentem rozpowszechnianym przez pozwanego. Powód podkreślił też, że na mocy umowy licencyjnej wyłącznej z dnia 13 lutego 2006 roku posiada wyłączne uprawnienie do zezwalania osobom trzecim na rozpowszechnianie fragmentów map metodami poligraficznymi i elektronicznymi, zaś pozwany bezprawnie rozpowszechnił fragmenty mapy i wobec tego żąda zapłaty odszkodowania w wysokości trzykrotności stosownego wynagrodzenia.

(pozew k. 2-4).

We wniesionej w dniu 23 października 2014 roku odpowiedzi na pozew Gmina Miasto R., reprezentowana przez Prezydenta Miasta R., wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu stanowiska procesowego strona pozwana zgłosiła zarzut przedawnienia roszczenia na podstawie art. 118 k.c., wskazując, że dochodzone przez powoda roszczenie, jako związane z działalnością gospodarczą, podlega 3 letniemu terminowi przedawnienia, natomiast Zespół Szkół Nr (...) został rozwiązany z dniem 31 sierpnia 2011r., podczas, gdy pozew opatrzony jest datą 4 września 2014r.

(odpowiedź na pozew k. 25-26).

W piśmie procesowym z dnia 21 listopada 2014 roku powód poparł powództwo, wywodząc, że zarzut przedawnienia roszczenia jest chybiony, bowiem bieg terminu przedawnienia roszczeń deliktowych rozpoczyna się do chwili gdy poszkodowany powziął wiadomość o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia, co w przypadku powoda nastąpiło w dniu 5 września 2011r, zaś powództwo zostało wytoczone w dniu 5 września 2014r., a zatem upływem powołanego terminu przedawnienia.

(pismo procesowe k. 32-33).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. O. (1) prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą MAP 1 .

(okoliczność bezsporna)

W 1997 roku został opublikowany elektroniczny Atlas Polski, który został opracowany przez trzyosobowy zespół: autorem koncepcji kartograficznej jest M. O. (1), autorem projektu informatycznego jest A. C., a implementacji projektu informatycznego dokonał M. W..

(okoliczność bezsporna)

W dniu 13 lutego 2006 roku M. O. (1) (...) zawarł z A. C. (...) umowę licencyjną wyłączną nr (...) na udzielenie MAP 1 licencji wyłącznej na korzystanie z utworów – cyfrowej mapy Polski oraz wszelkich programów komputerowych zawierających tę mapę lub też jej elementy, a w szczególności do 26 programów komputerowych:

(...).

Licencja ta udzielona została m.in. na polu eksploatacji polegającym na zezwoleniu na wykonywanie praw zależnych poprzez udzielanie sublicencji osobom trzecim na polach eksploatacji określonych w umowie oraz na rozpowszechnianiu map w systemach teleinformatycznych, w tym w Internecie. Umowa zawarta została na okres dwóch lat począwszy od daty zawarcia umowy, a następnie aneksami nr (...) została przedłużana na kolejne okresy - ostatecznie na okres lat dwóch od dnia 13 lutego 2014 roku.

(kopie: umowy licencyjnej k. 14-14v. i aneksów k. 15v.-16v.)

Zgodnie z cennikiem licencyjnym powoda, wykupienie u niego sublicencji w zakresie jednego fragmentu mapy na najkrótszy okres – jednego roku wynosi 699 złotych netto.

(cennik licencyjny k. 17)

Powód M. O. (1) stwierdził, że na stronie internetowej (...) umieszczona została mapa zawierająca jeden fragment mapy Polski.

Pracownik powoda M. R. w dniu 5 września 2011 roku dokonała zabezpieczenia zamieszczonej przez pozwanego na w/w stronie internetowej fragmentu mapy. Zabezpieczenia mapy dokonała poprzez wejście na adres w/w strony internetowej, zapisanie zamieszczonego na stronie internetowej fragmentu mapy, dokonanie kopii pulpitu z wyświetlonym plikiem zawierającym fragment mapy a następnie wydrukowanie kopii pulpitu. O zamieszczeniu przez pozwanego tejże mapy M. R. dowiedziała się od innego pracownika powoda M. S.. M. R. nie dokonywała żadnych zmian i modyfikacji w przedmiotowym zabezpieczeniu.

(zeznania świadka M. R. –protokół rozprawy z dnia 5 marca 2015r. 00:17:32-00:23:58; zeznania świadka M. S. – protokół rozprawy z dnia 5 marca 2015r. 00:10:22-00:17:03; wydruki kopii pulpitu k.11, 12; wydruk ze strony k.13; kopia zapisana na płycie CD k. 34)

W piśmie z dnia 5 września 2011 roku, powód poinformował Zespół Szkół Nr (...) w R. o bezprawnym utrwaleniu i rozpowszechnieniu jednego fragmentu Mapy Wydawnictwa (...) w serwisie internetowym w/w strony, do której to mapy powód posiada wyłączne prawo do udzielania zezwoleń na jej rozpowszechnianie a takie działanie stanowi przestępstwo z art. 116 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych. M. O. (1) wezwał Zespół Szkół Nr (...) w R. do pilnego skontaktowania się celem uregulowania stanu prawnego.

(kopia pisma k. 8, potwierdzenie wysłania k. 9)

Domena (...)została utworzona w dniu 13 maja 2004r., a zamknięta w dniu 13 maja 2012r. jej abonentem był Zespół Szkół Nr (...) przy ul. (...) w R..

(wydruk z Rejestru Domen k.7)

Uchwałą Nr VIII/158/2011 Rady Miasta R. z dnia 29 marca 2011r., rozwiązano z dniem 31 sierpnia 2011r. Zespół Szkół Nr (...) przy ul. (...) w R..

(kopia uchwały k.10)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie okoliczności bezspornych oraz zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, na który składają się załączone do akt sprawy dokumenty oraz zeznania świadków M. R. i M. S., które Sąd uznał za wiarygodne. Podkreślić należy, iż żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Podstawą prawną powództwa stanowi art. 79 ust. 1 pkt 3 litera b w zw. z art. 67 ust. 4 ustawy Prawo autorskie.

W niniejszym procesie, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 6 k.c., M. O. (1) nie udowodnił, jakoby posiadał licencję wyłączną do programu (...), którego fragment miał zostać opublikowany bez zgody licencjobiorcy przez pozwanego.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż powód wywodził swoje roszczenie z praw autorskich przysługujących mu do programu (...) (jak wynika z wydruku zawierającego „informację o programie (...)”, przywołanego przy załączonym fragmencie mapy, jako tożsamej z zamieszczoną na spornej stronie internetowej – k. 11) oraz umowy licencji wyłącznej z dnia 13 lutego 2006 roku. Tymczasem dokładna analiza tej umowy nie pozwala uznać za dowiedzione, iż powód posiada do (...) wyłączną licencję na zezwalanie na wykonywanie praw zależnych poprzez udzielanie sublicencji osobom trzecim na polach eksploatacji określonych w umowie oraz na rozpowszechnianie map w systemach teleinformatycznych, w tym w Internecie. Jak wynika z treści umowy w § 2 umowy nie została wymieniona zarówno (...), jak i (...). Również z treści aneksu nr (...) z dnia 13 lutego 2008 roku, aneksu nr (...) z dnia 12 lutego 2010 roku, aneksu nr (...) z dnia 12 lutego 2012 roku i aneksu nr (...) z dnia 12 lutego 2014 roku nie wynika, aby licencja obejmowała w/w mapy.

W ocenie Sądu, powyższych wątpliwości, co do braku wyłącznej licencji powoda do Mapy Polski 2001, nie uchyla okoliczność, że w § 2 umowy postanowiono, iż jej przedmiotem są wszelkie programy komputerowe zawierające cyfrową mapę Polski lub jej fragmenty, a wymieniony katalog utworów ma charakter przykładowy. Wprawdzie umowa rzeczywiście zawiera przykładowo wymieniony katalog programów komputerowych (sformułowanie "w szczególności), to jednakże wskazać należy, iż strony zdecydowały się na oznaczenie różnych wersji (...) (przywołanych w tym miejscu, jako nazwy własne poszczególnych programów - dużymi literami) oraz innych wydań. W konsekwencji,

skoro zastosowano takie uszczegółowienie, to należy wnioskować, że pominięcie (...) miało charakter zamierzony, świadczący o tym, że strony nie objęły zakresem licencji powoda wersji (...), której fragment, zgodnie z materiałem dowodowym zaoferowanym przez powoda (k.11), został umieszczony na stronie internetowej Zespołu Szkół Nr (...) w R..

Podkreślić należy, że to na powodzie - reprezentowanym przez profesjonalnego pełnomocnika - ciążył, zgodnie z art. 6 k.c., obowiązek udowodnienia istotnej dla rozstrzygnięcia omawianej okoliczności, a przedstawione przez M. O. (1) dowody okazały się niewystarczające. Nadto, Sąd nie posiada wiedzy specjalistycznej w zakresie programów komputerowych, zaś powód nie udowodnił, np. w drodze opinii biegłego z zakresu geodezji i kartografii, że Mapa Polski 2001 stanowi element składowy pakietów wymienionych w § 2 umowy.

Co więcej, również twierdzenia pozwu, jakoby fragment mapy Polski, który widniał na stronie: (...) stanowi część programu (...), pozostają gołosłowne, bowiem powód nie zaoferował dowodu z opinii biegłego ds. kartografii na okoliczność porównania rzeczzonego fragmentu z programem (...) w celu ustalenia ich tożsamości poprzez odniesienie do współrzędnych kartograficznych, czy punktów geodezyjnych. W takiej sytuacji można było dokonać jedynie wizualnej oceny obu porównywanych obrazów, które prowadzą do wniosku, że dostrzegalne jest pewne ogólne podobieństwo obu planów, polegające na użyciu podobnej kolorystyki w odniesieniu do określonych obszarów terenu, jednakże określenie, czy elementy podobne pozwalają na stwierdzenie, że plan wykorzystany przez pozwanego jest chociażby wzorowany na tym, który stanowi fragment programu (...) wymagałoby wiedzy specjalistycznej. Jest okolicznością niebudzącą wątpliwości, iż program (...) (wydruk z którego został załączony do pozwu - k.11 akt) odwzorowuje, tak jak każda mapa, rzeczywisty układ ulic oraz innych elementów kartograficznych i trudno w tym momencie mówić, że ma on w związku z tym charakter indywidualny skoro układ tych elementów jest stały i nic nowego w tym zakresie wypracować nie można. Sposób graficznego ujęcia tych elementów mógłby indywidualizować taki projekt, jednakże Sąd nie jest uprawniony do zajmowania wiążącego stanowiska w tym zakresie, gdyż nie posiada ku temu specjalistycznej wiedzy, a takiego dowodu strona powodowa, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, nie zawnioskowała, zaś w ocenie Sądu brak było uzasadnionych podstaw do podejmowania za stronę inicjatywy w tym zakresie.

Mając powyższe na uwadze, wskazać dodatkowo należy, iż umowa licencyjna wyłączna wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności i nie może pozostawiać żadnych wątpliwości co do zakresu udzielonej licencji. Licencja może bowiem obejmować jedynie utwory wymienione explicite w umowie licencyjnej i tylko w zakresie wymienionych w umowie pól eksploatacji z jednoczesnym określeniem zakresu, miejsca i czasu korzystania przez uprawnionego z takiej licencji (art. 67 ust. 5 w zw. z art. 1 i art. 2 ustawy Prawo autorskie).

Uznając zatem, iż M. O. (1) nie przysługuje legitymacja czynna Sąd Okręgowy oddalił powództwo o zapłatę kwoty 2.579,31 zł.

Na zakończenie powyższych rozważań Sąd zauważa, że nie zasługiwał na uwzględnienie, zgłoszony przez pozwanego, zarzut przedawnienia roszczenia, gdyż powód dochodzi odszkodowania mającego swe źródło w rozpowszechnianiu mapy w sieci Internet, co miało miejsce przynajmniej do 5 września 2011 roku (bowiem w tej dacie, w myśl zeznań świadka M. R., nastąpiło zabezpieczenie pliku ze strony internetowej na której stwierdzono rozpowszechnianie spornego fragmentu mapy), a więc również po podjęciu uchwały z dnia 29 marca 2011r. o likwidacji, z dniem 31 sierpnia 2011r., Zespołu Szkół Nr (...) w R.. Tak sformułowane roszczenie - wbrew twierdzeniom pozwanych - nie uległo przedawnieniu. Zgodnie z art. 442¹ k.c. bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od chwili, gdy poszkodowany powziął wiadomość o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jak wynika z dowodów przedstawionych przez powoda, co do których pozwany nie przedstawił żadnych dowodów przeciwnych, M. O. (1) powziął wiadomość o naruszeniu praw autorskich i osobie, która dopuściła się ich naruszenia w dniu 5 września 2011 roku, powództwo zaś wytoczone zostało w dniu 5 września 2014 r., a zatem przed upływem wynikających z art. 442¹ § 1 k.c. terminów przedawnienia.

Niezależnie jednak od powyższych wywodów Sąd uznał jak na wstępie, że powód nie wykazał, aby mapa opublikowana na stronie pozwanego objęta była licencją przysługującą powodowi. Wobec powyższego powództwo podlegało oddaleniu.